

Makineye Verilirken

İngiliz kuvvetleri Spitzberg'i işgal ettiler

Londra, 9 (A.A.) — İngiliz kuvvetleri şimal Buz Denizinde Spitzberg'i işgal etmişlerdir. Spitzbergde çok zengin kömür madenleri vardır. İngilizler Spitzberg'de bulunan 12.500 Norveçliyi İngiltereye nakleylemişlerdir. Bu Norveçliler İngilterede teşkil edilmiş olan ve İngilizlerle işbirliği yapan Norveç ordusuna yazılacaklardır.

10 milyon asker, 20 bin tayyare,

Londra 9 (A.A.) — Sovyet Rusyada cereyan eden harbdan bahseden bir İtalyan gazetesi Odessa'nın kendisini şiddetle müdafaa ettiğini tebarüz ettirdikten sonra Sovyetlerin 10.000.000 askere, 20.000 tayyareye; 40.000 ve -sattı nakliyyeye malik olduklarını yazmaktadır.

Londraya göre Şark cephsinde son vaziyet

Londra 9 (A.A.) — Sovyet Rusya'daki harp vaziyeti hakkında burada müteakibler şu şekildedir. Şimal cephsinde: Leningrad'da muharebeler gayet büyük bir şiddetle devam etmektedir. Almanların ve Finlerin Leningradın muvasalasını kesmek için yapmakta oldukları şiddetli taazyik devam etmektedir. Dün gece Berlinden verilen beyanata Leningradın 25 kilometre şimalinde bulunan Şluesselburgun Almanlar tarafından işgal edildiği bildirilmiştir. Leningrad şehrinin işçileri dün bir mesaj nezetmişler ve büyük tehlike anının gelmiş olduğunu, aslanlar gibi dövüşeceklerini, düşmanı şehre sokmayacaklarını ve bu uğurda kanlarını son damlasına kadar akıtacaklarını bildirmişlerdir. Finlândiyalılar Ladoga ile Onega gölleri arasında ilerlediklerini ve Moskova ile Murmansk arasındaki demiryolu hattını kestiklerini dün gece bildirmişlerdir. Bu haber teyid edilmemiştir.

Bir Amerikan gemisine daha taarruz edildi

Londra 9 (A.A.) — Kuzuldenizde bir Amerikan ticaret gemisi hüviyeti tesbit edilemeyen bir tayyare tarafından batırılmıştır.

İzmirin kurtuluşu

Bugün güzel İzmirimizin 19 uncu kurtuluş yıldönümüdür. 26 Ağustos 1922 de Afyon önünde şahlanan kahraman Türk ordusu, Büyük Başkumandanının: — Ordular, ilk hedefiniz Ak denizdir! emri ve işaretini harp tarihlerinin asla kaydedemiyecği bir sırat ve muvaffakiyetle yerine getirmiş, on beş gün içinde muzaffer süngülerinin parlaklığını sade Ege sularına değil, bütün bir dünyaya aksettirmişlerdir. İstiklal ve mücadele tarihi -mizin bu emsalsiz gününü, izmirilerle beraber bugüne memleketimizin dört köşesi heyecanlı kutulayacaktır.

Sovyet topraklarında zirbu kuvvetler arasında vukubulan bir muharebeyi müteakib harp sahnesi

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

26 günlük muharebenin bilânçosu

“Yedi düşman fırkası hezimetle uğratıldı,,

Moskova 9 (Radyo 745) — Sovyet Şuhbarat bürosu tarafından bu sabah nesredilen harp tebliği: 8 Eylül günü ordularımız bütün cephelede düşmana karşı muharebeler vermekte devam etmişlerdir. Smolensk istikametinde, Yelno şehri için cereyan eden 26 günlük muharebeler, düşmanın S. S., 15 inci piyade, 17 inci mo-

Iran parlamentosu bu sabah toplandı

Londra 9 (A.A.) — Tahrandan alınan haberlere göre İran parlamentosu bu sabah saat 9 da yapılacak olan bir toplantıya davet edilmiştir. Bu toplantıda parlamento, Rus - İngiliz sulh şartlarını ve büyük tehlike anının gelmiş olduğunu, aslanlar gibi dövüşeceklerini, düşmanı şehre sokmayacaklarını ve bu uğurda kanlarını son damlasına kadar akıtacaklarını bildirmişlerdir.

Askerî vaziyet

Finlerin kazandıkları yeni muvaffakiyetin manası

Fin ordusu Sibir kanalı cenubundaki hattı yarıp biraz daha cenuba inebilirse hem Kareli berzahından ilerlemeğe çalışan diğer kuvvetlerle irtibat hâsıl edecek, hem de Leningradı şarktan kuşatmağa uğraşan Alman kuvvetlerine el vermeğe imkân bulacaktır

Yazan: Emekli general K. D.

Eğer Ladoga gölünün şark tarafında ilerlemekte olan Fin kuvvetlerinin Sibir nehir veya kanalı karşısına vâsil olmak suretiyle İhras etmiş oldukları dünkü Alman resmi tebliği tarafından bildirilen yeni bir muvaffakiyet istisna edilirse şark cephsindeki vaziyet, taferefin arasında birçok bölgelerde çok şiddetli ve kanlı muharebelerin devam etmekte olmasına rağmen, bugün gene değişmemiştir. Ancak, Finlerin bu muvaffakiyetlerinin hususî ehemmiyeti vardır. Çünkü, Sibir kanalı Ladoga gölünün cenubu şarkı ile Onega gölünün cenubunu garbi yanını birleştirip bir ka-

Alman tebliği

Leningrad etrafındaki çember tamamen kapatıldı

“Seri tümenlerimiz Şluesselburg şehrine taarruza başladı,,

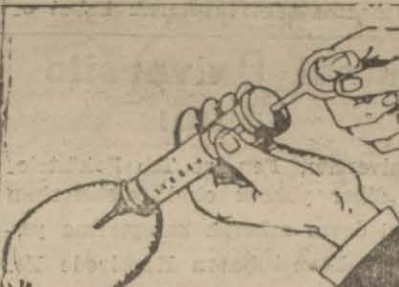
Leningradın kara ile muvasalası tamamen kesildi

Berlin 8 (A.A.) — Alman başku mandanlığının tebliği: Hava teşekküllerinden çok müessir bir müzaheret gören Alman ordusunun seri tümenleri, geniş bir cephe üzerinde Leningradın şarkında Neva'ya varmışlar ve Ladoga gölü üzerinde bulunan Şluesselburg şehrine hücumu başlamışlardır. Bu suretle Alman - Fin kuvvetleri, ri tarafından Leningrad etrafında çevrilen çember kapatılmıştır. Şeharlardan muhtelif nümuneler alın-

Çok garib bir sahtekârlık iddiası

Limonların suyu alınıyor!

Suyu alınan limonların içine hususî şırıngalarla boyalı su sıkıyorlarmış

Vilâyet ve zabıta, yeni bir sahtekârlık iddiası etrafında tahkikata başlamışlardır. İddialara göre son günlerde piyasada satılmakta olan limonlardan bir kısmının hususî enjektörlerle vasıtasile suyu alınmakta, yerine boyalı sular konulmaktadır. Bu limon suları da limonata ve diğer maddeler imalinde kullanılmaktadır. Vilâyet ve zabıta'nın ehemmiyetiyle tetkik etmekte, piyasada Emniyet Müdürlüğü ve diğer alâkadarlarca tahkikat yapılmaktadır. Limonlardan muhtelif nümuneler alın-

Hükümet benzine vaz'iyed etmiye karar verdi

Motörlü nakil vasıtalarının seyrüseferi bir ay müddetle tahdid, bazılarınunki menedildi

Ankara, 8 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir: Millî koruma kanununun 36 cı maddesi mucibince itihaz olunan 13 Ağustos 1941 tarih ve 2/16395 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile verilen salâhiyete istinaden benzin vesair petrol müstaklârları müteharrîk bîlûmum kara ve deniz nakil vasıtalarının seyrüseferi 9 Eylül 1941 tarihinden itibaren bir ay müddetle aşağıdaki esaslar daairesinde tahdid veya menedilmiştir: 1 — Elçilerin, konsolosların ve kordiplomatîğe dahil memurların binek otomobilleri ile deniz nakil vasıtaları na ve elçiliklere aid olup başka memleket plakası taşıyan binek otomobillerine ayda 180 litre benzin verilir. 2 — 19 İkinciteşrin 1940 ve 2/14703 sayılı kararname ile mer'iyet mevkiine vaz edilmiş olan 75 sayılı koordinasyon Heyeti kararının (b) bendinin (c) ve (d) fıkralarında yazılı binek otomobilleri bilâhare İcra Vekilleri Heyeti kararı ile seyrüseferlerine müsaade olunan nakil vasıtalarından binek otomobillerine ve deniz motörlerine ayda 150 litre ve motosketlere ayda 60 litre benzin verilir. 3 — Halen çalışmakta oldukları belediyelerce tesbit edilmiş taksilere ayda 120 litre benzin verilir. 4 — Enebi turistlere aid otomobillere bir defaya mahsus olmak üzere 125 litre benzin verilir. 5 — Yük ve eşya nakline mahsus ve halen çalışmakta oldukları belediyelerce tesbit edilmiş kamyonlara ayda 500, açık ve kapalı kamyonet [Devamı 5 inci sayfada]

Tren ve vapur işliyen semtlere otobüs seferleri tahdid olundu

Taksi ücretlerine yüzde beş nisbetinde bir zam daha yapılması kararlaştı

Dün öğleden evvel Vilâyet Vali muavini Ahmed Kınığın riyasetinde Belediye Reis muavini Lütfi Aksoy, Belediye İktisad İşleri Müdürü Safi Sezen, İaşe ve Petrol Ofisi müdürlerinin iştirakinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda hükümetin benzin ve petrol tevziatı hakkında ki kararı üzerine İstanbulda alınan kararlar da belediyede, reis muavini Lütfi Aksoyun riyasetinde Emniyet altıncı şube müdürü Faik Abrak, Belediyeye teftiş heyeti reisi Samih Türkdoğan ve diğer alâkadarların iştirakinde ikinci bir toplantı yapılmış, otobüs seferlerinin tahdid meselesi teklif olunmuştur. Bu toplantıda tren ve vapur seferlerine müvazıf otobüs seferlerinin tahdid kararı kararlaştırılmıştır. Şehir dahilinde otobüs servisi eskisi gibi yapılmaz. Bu kararın tatbikine bugününden itibaren başlanacaktır. Diğer taraftan belediye daimi emcumeni taksî ücretlerine yüzde beş nisbetinde bir zam daha yapılması hakkındaki Belediye İktisad Müdürünün teklifini kabul etmiştir. Bu suretle taksî zamları yüzde 15 e çıkarılmış olmaktadır. Yeni zam kararı bugününden itibaren tatbik edilecektir.

Yüzden fazla mezar soyan kumpanya

Ölü soyucular, evvelki gece Eyüb mezarlığında yeni gömülmüş bir cesedin altın dişlerini sökerken yakayı ele verdiler

Eyüb mezarlığından bir görüntü. Zabıta evvelki gece geç vakit Eyüb mezarlıklarında yaptığı heyecanlı bir tarassud ve cürmümeşud sonunda iki çüretkâr mezar soyguncusunu suçüstü yakalamıştır. Ali ve Ahmed adındaki suçlular, bir müddettenberi Eyüb mezarlığına dandanmışlar, gecelerin geç ve karalık saatlerinde taze mezarları bir sırtlan gibilerine kesilerek altın ve plâtin dişlerini sökmeye, parmaklarındaki yüzükleri toplamağa başlamışlardır. Aktıkları mezarları, işlerini bitirdikten sonra gene eskisi gibi kapayın ve bu tedbirle de çirkin faaliyetlerini uzun müddet saklayabilmeğe muvaffak olan çüretkâr soyguncular, şimdiye kadar bu tarzda yüze yakın mezar soymuşlardır. Nihayet dört gece evvel, mezar bekçileri iki meçhul adamın, gecenin geç saatlerinde ellerinde kazma ve küreklerle olduğu halde mezarların arasında dolanmakta olduklarını görmüşler keyfiyetten polis haberdar etmişlerdir. [Devamı 6 inci sayfada]

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Samuel Richardson

(SAMÜEL RİÇARDSÖN)

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Richardson

Bugün dünya edebiyatında en yüksek پایeyi işgal etmekte olan İngiliz romanının tekâmül safhalarının müthiş merhalesi olarak Rob'nson'un Crusoe'yi kabul etmek lazım gelirse en yüce mertebesini de Charles Dickens olarak işaret etmek lazım gelir. Roman tarzının asrı mahiyetine nazaran daha ziyade bir macera hikâyesi kabilinden olan Robinson Crusoe'den sonra Charles Dickens'e kadar roman arada büyük muharririn zuhuru ihzar eden bir takım merhalelerden aşmış ve nihayet Walter Scott'dan aşarak ona vâsıl olabilmıştır. Ondan sonra da bugüne kadar İngiltere ve Amerikada roman tarzında cihana yayılmış sözleriyle sayılamıyacak derecede hikâyetçiler yetişmiş ve yüzlerce nefis eserler vücuda getirerek İngiliz kütüphanesini cihanın en güzel hikâyeleriyle doldürmüştür, fakat Charles Dickens hep işgal ettiği yüksek mevkiye kalmış ve kendisinden sonra gelenlerin hiç biri onun parlak güneşine ufak bir leke bile konduramazdır. Onun içindir ki yukarıda bu muharrirden bahsederken ona büyük vassıfı izafe etmekle hiç bir yanlışlık yapmış olmuyoruz.

Ona kadar roman tarzının tekâmül devrelerini işaret eden isimler içinde en evvel Samuel Richardson gelir. Bu muharrir 1689 da doğdu ve 1761 de vefatmış iki yaşında öldü. Bu uzun hayatında kaleminden pek mebzul eserler çıktı, fakat bunların arasında yalnız üç romanını zikretmekle iktifa edeceğiz. Bunlar Pamela, Clarisse Harlow ve Grandisson namlarıyla bütün İngiltere halkının meclûbiyetini kazanan ve birçok lisanlara tercüme edilen üç büyük hikâyedir. Bunlara hâlâ büyük bir kıymet atfedilenler vardır. Hattâ

çenlerde Nurettin Artzımın bir yazısında 'Yahud mükâfata mazhar olan fazilet okudum: Amerika muharrirlerinden biri ve ayrıca şu izahat ile eserin mahiyeti ri dünyanın en güzel on beş romanını tasrih ediliyordu: «Güzel bir genç kız seçerken bunlardan biri olmak üzere tarafından babasına annesine yazılan ve Pamela'yı kaydetmiş. Amerika mu - her iki cinsten gençlerde fazilet ve din harririnin ekseriyet üzere İngiliz ro-hakkında müfîd fikir doğurmak inakmanlarına inhisar eden fikirlerine istisadile neşredilen hususi mektuplar silrak etmemekle beraber Pamela hakkın. silesi, ki salim esaslar dairesinde medaki mütalesasını reddetmeğe kalkışmıraki ve teessürü calib teferrüat ile ziyacağım, böyle bir şeye cesaret edecek hânlere teşit etmekle beraber, yalnız olsam bütün salâhiyet sahibi münek-eglendirin ve vicdanı tenvir etmekten kiderin reyî hilâfında bir harekette ziyade tutuşturan yazılardan başka bir bulunmuş olurum.

Muharrir fakir bir marangozun oğlu kında bu mütalesâ gösterir ki onun idi ve yazı yazmağa teşebbüs etmeden yazılarında takib ettiği gaye ahlâka evvel matbaacılık yaptı, bu işde oldukça hizmettir ve bu suretle İngiliz m.zacına çâ müthim bir servet tedarik ederek iş. pek uygun bir tarz iht.yar etmiştir. E. den çekildi, Londra civarında bir bah. serin hemen kazandığı büyük rağbet çe içinde bir küçük ev aldı, burada in-de belki buna medyundur. Hakkikaten ziyaya çekilerek elli yaşlarında iken kitab büyük bir muvaffakiyetle müşar bütün dünyada kendisine büyük bir etî ve bir sene içinde beş kere basıldı. şöret ve aynı zamanda para kazan. Halk kitabı kapıyıyordu. Bugünün zev-diran romanlarını yazmağa başladı. kine ve belâkkisine göre bu şekilde u. Hissiyatında fitri bir zarafete malik zun mektuplarla yazılmış olan bir hik. olan ve münasebete bulunmaktan haz kâye bize kelâl verecek bir eser duydugu kadını hakkında da birçok dir; fakat o zamana göre kitabın ka-intibaları toptıyan Richardson onları zandığı rağbete şaşmanak icab eder. tasvir etmek hususunda tamamile mü. Hattâ Fransız büyük hâkim ve edibi cehbez idi. Voltaire bile bu kitabın bir parçasını n edan Nadine namındaki hikâyesinin e. Kendisinden kalan bir mektub ne dan Nadine namındaki hikâyesinin e. yolda sa'kalar ilocasile roman yazmağa sasını kitabas etmekten çekinmemiştir. teşebbüs ettiğini izah eder. Diyor ki: Böyle ahlâk gayesine matuf bir eser, «Öyle tahattür ediyorum, pek küçük umumiyet üzere hikâyeleri muzır add. yaşındanberi bende bir icad mevhibe-den rahiblerin bile iltifat nazarını cez. sinin mevcut olduğuna farzederlerdi. bezmekten geri kalmadı, hattâ kürsü-lerinin üzerinden halka bu kitabı ha-maktan hazzetmezdim, hattâ bana raretle tavsiye eden va'zilar bulundu. Muharririn başlıca mezyeti eserinde telkine çalıştığı esaslara vicdanında derin bir iman taşınmasından ileri ge-liyordu. ve ahlâka dair akidelerini öyle nazib ve okuyanların üzerinde öyle müessir bir surette sıkmadan, hattâ eğlendirerek teşrih etmek san'atına nalikti ki birdenbire namını ihata e-den şöret şa'sa'sını fazla bulmamak icab eder.

Bu ilk eser o zamana kadar bütün intibaları ve müsahedeleri zihninde te-ritim ederek muntazam ve mantık-çüm ederek geçmiş olan ve kuvvede bir istifadan geçmiş olan ve kuvvede bir serlevhasından sonra bir şerh vardı: (Devamı sayfa 4/1 de)

Tıbbî bahisler

Evlerimiz ve güneş ziyası

YAZAN

Doktor İbrahim Zati

Evlerde, apartmanlarda asıl karanlık karşı mücadele etmelidir. Doktor ekseriya güneş girmiyen yere girer. Bu mesele tamamen soviak ve caddelerin genişliği meselesine merbuttur. Dar yollarda ziya zaten azdır. Bunun için apartmanlara ve evlere kâfi miktarda ziya girememektedir. Sokaklarda ki meskenlere hava, ziya, güneş temin eder. Binaenaleyh caddeler güneşten gelen şuaatın evlere bol ve serbestçe girmesi için kâfi miktarda geniş olmalıdır. Ölü ziya denilen ziyayı mün-tesir ile asla kanaat etmemeliyiz. Şehirlerde unumi yolların genişliği, ken-dilerini tahdid eden binaların damları irtifamın hiç olmazsa bir buçuk mis-line müsavi olması şarttır. Aynı za-manda geniş olan bu yollarda bina-ların menfezleri kâfi o'malı ve iyi bir vaziyette mevzu bulunmalıdır.

Hıfzıssıhha noktai nazarından pencere-lerin cephenin sathının dörtte birini işgal etmesi lazımdır ve pencere-nin üst pervazı mümkün meritebe yük-sekte bulunmalıdır. Çünkü en müsaid ve muvafık ziya: semtirres ile ufuk a-rasında mutavassıt bir noktadan, yani 35-40 derecelik bir zaviyeden gelen zi-ya şuaatıdır. Işık bu zaviye tahtında dört buçuk metre derinliğinde bir oda-nın bütün derinliğine kadar nüfuz et-mesi için pencerinin üç metre irtifa-da bulunması lazımdır.

Aynı zamanda pencerenin camları zi-yanın kuvvetini tenkis etmemelidir. Tecrübeler göstermiştir ki 7 milmetre kalınlığında olan bir cam zıyanın yüz-de on üçünü tevkif edebiliyor, bir de pencere-lerin üzerine örülen perdeler meselesi vardır. Perdeler ve istorlar ziyayı çok azaltırlar. Bu büyük bir mah-zurdur. İst'orlar; doğrudan doğruya ge-len ziyaya mâni, fakat kâfi derecede müntesir ziyayı geçirebilecek olan ku-maşlardan olmalıdır. Bu noktai nazar-dan kumaşlar üç gruba ayrılır.

1 — En iyi kumaşlar kırmızı ziyayı yüzde 56, yeşil ve kırmızı ziyayı yüzde 45, miktarında geçirirlerdir. Pencer-ince pamuk kumaşlar ve bazı se - çli pamuk kumaşların bilhassa beyaz ve açık renklileridir. Şimdi bazı apart- manlarda Amerikanvari perdeler ko-

(Devamı sayfa 4/2 de)

GÖNÜLİŞLERİ

Ayrılmayı mecburî kılan sebebler de yok değildir

Şahsen herhangi bir aile ihtilâfını bir ayrılma sebebi olacak kadar ileri götürmenin aleyhindeyim, hayat sa-nıldığı kadar uzun değildir, beklen-medik bir dakikada nihayet bulabi-lir. Yuva şahsımıza münhasır olsa düşünce biraz eksilir, fakat yuvaya arzı veya dâimi kederini biraz eksil-tecek bir çocuk neş'esini karışmış o-lursa kendi hislerimizi unutmak mec-buriyeti büsbütün kat'iyet kesbeder, bunu defaatla söyledim, bununla be-raber ayrılmayı mecburi kılan se-bebler de yok değildir. İşte bugün Ankarada oturan bir erkekte okuyu-cumdan aldığım bir mektub bu sebeblerden birini gösteriyor. Bu se-bebi bu sütunlarda anlatmak salâhi-yetine malik değilim, vak'a tanın-ması mümkün bir aile arasında geç-miştir. Biraz garabet vardır, mutlak surette mahrem kalması icab eden hüviyeti ifşa etmek tehlike ile kar-

(Devamı sayfa 4/1 de)

"Son Posta,"nın bulmacası: 1 - (3)

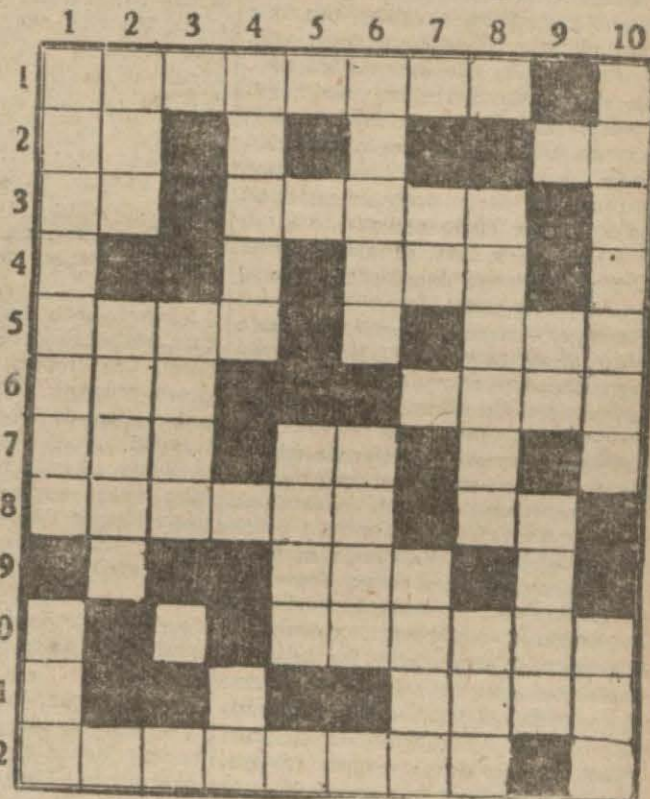
Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Mevsim - lerden biri (8).
- 2 — Kazı (2).
- 3 — Nida (2).
- 4 — Solgun (3).
- 5 — İz (4), Bir renk (3).
- 6 — Eski ser - pus (3), Burç (4).
- 7 — İfade (3), Yokluğu ifade e - den edat (2).
- 8 — Sadasız (6), Zaman (2).
- 9 — Çocuk (3).
- 10 — Halk ağ - zında talkındır (6).
- 11 — Bir isim (4).
- 12 — Şşe aç - cak (8).

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Ölürken verilen (8), Üstün aks - tu (4).
- 2 — Tığ ile nakış (3), Deniz kabu - ğu (5).
- 3 — Temel (4).
- 4 — Evli olmayan (5), Su (2).
- 5 — Tabiiyet etmek (4).
- 6 — Arabistan meyvası (5), Kuy - tu (4).
- 7 — Nida (2), Telefon nidası (4).
- 8 — Yırtıcı kuş (6), Damarda do - laşan. (3).
- 9 — Olmaktan emri hazır (2), Bir isim (4).
- 10 — Bir yılan (7), Yarım (3).

Bu da bir buluş

Yazan: Alphonse Allais

Çeviren: İsmet Hulûsi

Kânunusanın birinci günü bühas-
sa ev sahibim için bir kartvizim bas-
tırıp gönderdim.

«Alphonse Allais»

«Patlayıcı maddeler fabrikatörü»
8 Temmuzun, 8 Teşrinievvelin gelip
geçtikleri gibi, 8 Kânunusani, yani na-
zari olarak mutad tediye günü de gel-
di, geçecekti, fakat...

Akşam eve döndüğüm zaman ka-
picile karşılaştım. (Ah o bakışları) ve
sözleri de caba:

— Sabahleyin sakın evden erken çık-
mayın, ev sahibi gelecek, size iki çift
lâfi var.

İki çift lâfin ne uzun, ne tadısz
cümleler olacağı malûmdur.

— Pekâlâ.

Ertesi gün, yani 9 Kânunusani (se-
nesi ne size lâzun, ne bana). Evden er-
ken çıkmadım. Esasen çıkamazdım da,
meşguldim. Odamın duvarlarını «siga-
ra içmek kat'iyen memnurdur» levha-
larile doldurdum. İnsan ne tarafa bak-
sa bunlardan birini görürdü. Masamın
üzerine bir kilo kadar nişastayı yay-
dım, bekledim.

Merdivenleri günüm gibi biri çıkıyor.

du. Ev sahibi olacaktı. Kapı çaldı,
açtım, tâ kendisi. Ağzında da bir si-
gara... Sigarayı kaptım, merdivenden
aşağı fırlattım, şaşırması:

— Ne yapıyorsunuz?

— Ne mi yapıyorum, siz okumak bil-
miyor musunuz?

«Sigara içmek kat'iyen memnurdur.»
levhalarından birini işaret ettim:

— Neye memnu oluyor?

Elimi masaya doğru uzattım.

— Görüyorsunuz değil mi? Bu pat-
layıcı maddenin üzerine bir tek kıvil-
cum düşmüş olsa uçardınız? Uçardık...

Eviniz uçardı. Mahalle uçardı, sonra...

Ev sahibimin yüzü renksizdi. Fakat
o anda öyle bir renk aldı ki... Kırmızı
desem, kırmızı değil; sarı mı desem,
sarı değil; yeşilimtrak bir lâciverd...

İşte öyle bir şey.

— Bunu burada mı imal ediyorsu-
nuz?

— Hâli bir sahada bana bir fabrika
inşa ettirseydiniz, bu işle burada uğ-
raşmazdım.

— Siz hemen evimden çıkar mısınız?

— Nasıl olur. Size kaç aylık borcum
var.. Onları ödemedem nasıl çıkarım.

— Size bağışlıyorum. Tek çıkmız, o

Mahmut Saim

[Baş tarafı sayfa 3/2 de]

— Mori Mahmud hoca, dedi; sende
Arnavud kanı olduğu esasen arlaşıldı.
Sen çok özül sözü doğru bir adamsın.
Biz, mahdum beyefendi ile akşam bu
iş on bin lira hesablamıştık. Sen bu
iş altı bin liraya kapattın. Mori val-
lahi temiz iş gör. Sana bir şemsiye, bir
kaloş potin hediye edeceğim vallahi..
(Mahn kadar zekâtin artsın!) diye-
cektim. Belki ne demek istediğimi ça-
kar diye söylemedim. Altı bin lira ü-
zerinden değil, üç bin lira üzerinden
de olsa bittabi hemen taahhüd ede-
cektim. Ne gidecek, ne gönderilecek,
hiç, değil mi? Arnavud:

— Çarşamba günü Fatihteki devlet-
hanemize malları nakledersin hoca -
fendimiz.. deyip çıkıp gitti.

O gider de ben durur muyum hiç!
Beni oturduğum sandalyeye tutkalla-
madılar ya?

Hemen yazıhanenin kapısına bir ki-
li! Doğru Haydarpaşadaki Madam El
talyanın evine..

— Hiç olmazsa Eftalyanın evinde
şöyle bir ay rahat edeyim, oturayım,
dedim. Arnavudtu?

Onu da unuttum.

Haydarpaşa vapuruna binmeden Ga-
lata postahanesinden şu telgrafı çek-
tim. Kalbim bu cihetten müsterih ol-
du. Öyle vapura bindim:

Fatihde tramvay durak yerinde ...
konağında serfemükim cıgercibaşı Hü-
seyin Beyefendiye:

«Sizden beş dakika sonra Manastır-
dan telgraf aldım. Validem peşin gel-
diği evde vefat etmiş. Acele cenazesini
kaldırmağa gödlvorum. Kısmet olur da
dönersem ve ecel aman verirse konu-
şuruz. Selâmlar. Manastır'lı Paçacıba-
şzade: Mahmud». (Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Gönül işleri

[Baş tarafı sayfa 3/1 de]

şlaşmamak için hikâyeyi anlatmaya
çağım, fakat kadının da, erkeğin de
bedbaht bir izdivaç yapması olduk-
larını kaydetmekte bir mahzur yok.
Bereket versin henüz çocukları yok-
tur, her iki taraf ta yeni bir hayat
kurmak imkânına maliktir, tabii, bir
istirahat dewresi geçirdikten sonra,
bay (B. D.) e fikrini tasvib ettiğimi
söylemekle iktifa ediyorum.

TEYZE

şeyleri de toplayıp çıkın.

— O şeyler mi, patlayıcı madde...
Patlasa, görseniz hayret edersiniz. Di-
namit yanında hiç kalır.

— Çıkın, çıkın, çıkın.

İşte böylece evden taşınmak ve bu
sayede kapıcının bakışlarından kur-
tılmak imkânına kavuştum.

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

[Baş tarafı sayfa 3/1 de]

tenemüv edip kemal bulduktan sonra
inkışaf ediveren bir taze çiçek gibidir.

★

Hikâyeyi icmal etmek lâzım gelir
mi? Bunu sekiz on satırla yapalım.

Pamela on beş yaşında saf ve pek
iyi bir kızcağızdır ki ihtiyar bir kadın
tarafından himaye ve terbiye edilmiş-
tir. Bu kadın vefat ettikten sonra evin
efendisi olan genç adam tarafından
takibata maruz kalır ve günden güne
artan satışmalara karşı ne yapacağını
şaşırır. Efendisinin her tesebbüsünde
kızarır, bozarır, hakikati pek anlaya-
mıyarak kendisine b'r hareket tarzı ta-
yin edemez. Meselâ genç efendi bir gün
onu öpmeye kalkınca: «Bu kibar efen-
di fakir hizmetçisine karşı lâübalı dav-
ranmağa tenezül ettis der, adam di-
ğer bir gün kolunu sıkar, o dercede ki
efinin simsiyah bir leke halinde yerli
kalır... Sonra, tecavüz daha ilerilere
gider. O bir esir mutavaatle ses çı-
karmaz. Tecavüzler artmakla kalmaz,
fazla olarak efendisinin hakaretlerine
maruz olur. Bu adam kızcağıza iftira-
lar eder, onu hizmetçilerin yanında
ağır sözlerle tersler. Bu suretle kız
hakikati ifşaya mecbur etmek ister, fa-
kat o ses çıkarmaz, «her istediğimizi
söylemekte hakkımız var, benim ise va-
zifem Cenabıhakkın size zahir olma-
sına du'a etmekten ibarettir» der.

Genç efendi kıza karşı cefalarda
ileriler, ona reva görmediği hakaret ve
işkence yoktur. Pamela'nın yegâne
kuvveti safveti ve Allahın adaletine
emniyetidir. Gizliden gizliye bu adamı
sevmeğe, nihayet taziyik ve tahkir
usulünün beyhude olduğunu gören e-
fendisi kendisini izdivaç davet eder.
O, bu teklifin karşısında büsbütün şaş-
ırır.

Yazdığı mektublarda bütün tafsilât,
uzunluğuna rağmen pek ziyade ca-
zibdir. Kızcağız, azametinden, kibirin-
den inerek kendisi gibi bir hizmetçi ile
tevhüde kadar muvafakat eden bu a-
silzadeye karşı, o zamana kadar çekti-
ği cefaları unutarak minnettar olur,
ve bu hissini ifade etmek için ellerini
öper, hattâ bir gün daha ziyade ce-
saretlenerek: «Kolumu boynuna dola-
dum, bir kere, iki kere, üç kere öp-
mekten utanmadım» der.

İşte böyle başlayan izdivaç tasavvur-
ları arasında izdivaçı takip edecek o-
lan günler için Pamela'ya talimat ver-
rir. Kız bunları mektublarında uzun u-
zun anlatır. O, her vakit evde kala-
cak, âlem içine karışmayacak. Evin he-
sablarına bakacak, kocası namına sa-
dakaları ve ianeleri o tevzi' edecek,
hizmetçilere muavenet ve nezaret ede-
cek. Reçelleri, garubları, tatlıları göz-
lerinin önünde yapıracak, misafir bu-
lunursa yemeklerin tertibini ve ihzârını
üzerine alacak, velhasıl evin bir nevi

baş hizmetçisi olacak. O bunu kendi-
sine bahşolunan bir imtiyaz, bir şeref
mâkâmında telâkki eder. Kocasını ona
arasına yarım saatlik bir müsahabe fir-
satını verecek olursa bunu saadetin
en büyük tecellisi olarak kabul edecek.
Ve o kadar müteşekkir olacak ki «duy-
gularının ifadesinde bir taşkunluk bu-
lunur da onu kocası müsahabe ile ge-
çirtirirse» bu adam için tapınacak de-
recede bir hürmet ve merbutiyet his-
sedecek.

İşte şu hülâsa ile romanın mahiye-
tini anlatmış oluyoruz. Bütün bu ser-
güzeşti en ufak tafsilât ve teferrüatı-
na kadar Pamela mektublarında hikâ-
ye eder ve bunlar okunurken ruhunun
safveti, ahlâkının resaneti öyle teshir
eder ki belki hamakate hamiolunarak
insan: hiddete sevkedecek c'hetler hoş
görülür. Bugün bu eser okunurken ki-
tabın birçok aksama muharririn hüsnü
niyetine bağışlanmalıdır.

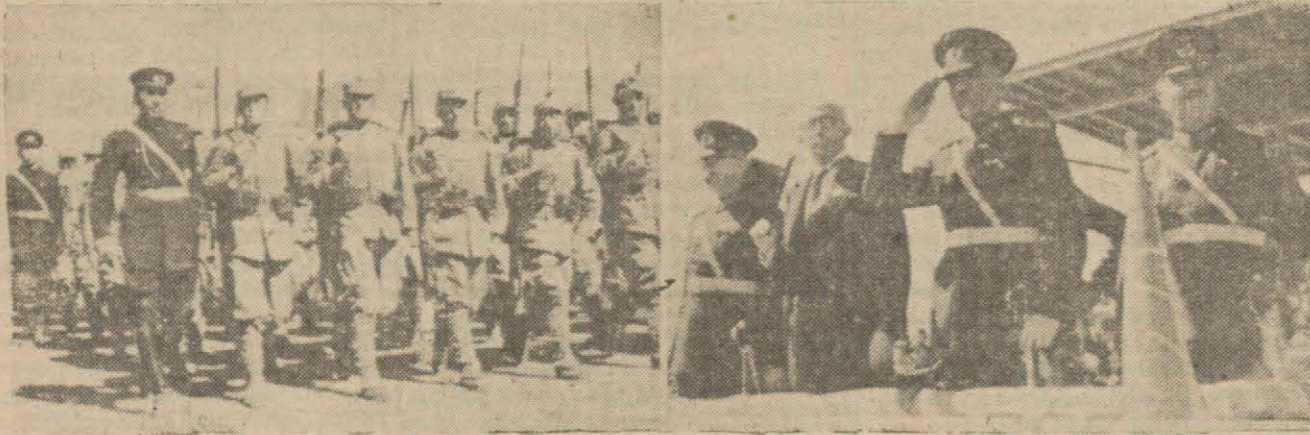
Muharririn bunu takip eden eseri,
Clariss Harlowe mahiyet itibarıyla bi-
rincisine pek yakın müşâbehet nokta-
ları irae eder.

Pamela'dan ziyade râğbet gören bu
eser beşer tıynetinin derin bir tetkiki
ve aynı zamanda eski İngiliz cemiyeti-
nin sadık ve mükemmel bir levhasıdır.
Bu kitabda başından sonuna kadar fa-
ziletle seyyi'enin bir mücadelesi görü-
lür. Eserin kahramanı olan Clarisse,
zemimelerin müşahhas bir timsali ola-
rak tasvir edilen Lovelace'e karşı ken-
disini müdafaa eder ve bu cidal esna-
sında fazilet seyyi'eye karşı galib gelir.
Muharrir kitabını tefrika halinde neş-
rederken birçok mektublar almış ve
bunlar da netice olarak z'mayimin
timsali olarak tasvir edilen Lovelace
için bir nedamet ve salâh âkibet ihzar
etmesi rica edilmiş. O bu müracaat-
lara karşı kendince karar verilmiş o-
lan neficeyi değiştirmiyerek Lovelace'i
müstahak olduğu cezaya doğru sürük-
lemek için inad etmiştir. Görülüyor ki
bu eserlerin ikisi de bugünün telâkki-
lerine göre pe' aykırı kalmaktadır; fa-
kat o zamanın görüşü için pek muvafık
olan bu kitabın yalnız İngilterede de-
ğil, bütün medeni dünyada, ezcümle
Fransada pek büyük bir takdirle kar-
şılansmıştır. Hattâ meşhur Fransız he-
kimi Diderot bu eser ve onun muhar-
riri hakkında sitayişlerde bulunmuş ve
J. J. Rousseau, Nouvelle Hé'oise nam
meşhur eserini yazarken İngiliz edibi-
nin tesirinden kurtulamazmıştır.

Richardson'un üçüncü eseri olan
Grandisson ikinci eserin tamamile zid-
dirdir. Kitabın başlıca kahramanı olan
Grandisson, Lovelace'in tersine bir fa-
zilet timsalidir ki bugün için âdetâ gü-
lünç telâkki edilecek bir enmuzeçtir.
Ve kitab o kadar iftiharla, itnablarla
doludur ki zamanımızda müte'ası tav-
siye edilemez.

H. Z. Uşkıgil

Memleket Haberleri

Çankırıda 30 Ağustos Zafer Bayramı

Çankırı (Hususî) — 30 Ağustos bayramı Çankırıda misli görülmemiş bir tezahürat ve parlak bir törene kutulandı. Saat 10.15 te törene başlanılmış, nutuklar ve resmigeçid çok heyecanlı olmuştur. Törenden sonra birçok ziyafetler verilmiş; gece de balo tertib edilmiştir. Resim geçid resminden güzel bir görünüşü ve geçid resminde bulunanları gösteriyor.

Ürgüde çiftçi mallarının korunmasına başlandı

Ürgüde (Hususî) — Kazamızda çiftçi mallarını koruma kanunu mer'iyet mevkiine girmiştir. Kanun hükümlerini köylerde koruma heyetleri ve kaza merkezinde koruma meclisi tatbik etmektedir.

Köylerdeki koruma heyetleri ihtiyar heyetleridir. Kaza merkezinde beş kişilik koruma meclisi kurulmuştur. Bunlar da maliye emeklisi Rifat Çopur oğlu, ticaret odasında Mustafa Şükür oğlu, ziraat odasından Rıza Arıkal, belediye meclisinden Kemal Solu ve Mustafa Akmandır.

Yedekler de şunlardır: Rıza Tuğcu, Ali İbiş, Ahmed Genç, Mahmud Çökek, Sabit Elalen. İtiraz komisyonu kaymakam İhsan Eoemiş re'isliğinde ziraat muallimi Salim Görgülü, sağlık memuru Nazım Antikacıoğlu ve tüccarlardan seçilen beş azadan mürekkeptir. İtirazlar bu mürakabe heyetine yapılacaktır.

Kahve ihtiyacı giderildi

Vilâyet tarafından gönderilen 600 kilo kahve kazamız ihtiyacını karşılamış, kahvecilerin ve halkın iki aylık ihtiyacı temin edilerek tevziat yapılmıştır.

İplik ihtiyacı

Diğer taraftan kaza ve köylerde mevcut tezgâhlar ticaret odası mümessili

Mustafa Şüküroğlunun teşebbüs ve gayretile tesbit ve numaralanarak tezgâh mevcudile iplik ihtiyacı vilâyete bildirilmiş ve kazamızın halkcılıkla dokumacılığı İktisad Vekâletince de takdir edilerek Eylül ayı ihtiyacını karşılamak üzere (200) paket iplik kazamız Ziraat Bankasına gönderilmiştir. İşe komisyonu tarafından istihlak sahiplerine vesika usulile tevziata başlanacaktır.

Bir baba 13 yaşındaki oğlunu tabanca ile öldürdü

İzmir (Hususî) — Kemalpaşa kazasının Ören köyünde bir cinayet olmuş, Mehmed Tarak adındaki şahıs, henüz anlaşılamiyan bir sebepten 13 yaşındaki oğlu Ali Tarağı öldürmüştür. Katil baba tutulmuş, hâdise hakkında adliyece tahkikata başlanmıştır.

Bir sarhoş karakolda arkadaşını kurtarmağa kalktı

Evvelki gece Kemerde Kahramanlar karakolunda bir vak'a olmuştur. Mirza oğlu Ali İhsan, sarhoş halde karakola gelip nâra atmağa başlamış ve kumardan maznun İbrahimi alıp götürmek istemiştir. Buna muhalefet eden zabıta memurlarına karşı koymuş, haklarında kanunî muamele yapılmıştır.

Adanada

Üç köylü bir genç kıza kaçırarak istedikler, muvaffak olamayınca da yaraladılar

Adana (Hususî) — Bahçe kazasının Farsık köyünde iğrenç bir vak'a olmuştur: Bu köyde oturan Çömez Mehmedin kızı 18 yaşlarındaki Fatma Darı suyuna giderken önüne aynı köyden Molla oğlu Bekir, Köse oğlu Bekir, Mehmed oğlu Ali çıkmış ve kız kaçırarak istemişlerdir. Namusunun muhafaza etmek için bu temiz köy kızı bu üç haydutla mücadelede başlamıştır. Kızın mümanaaatı bu üç azgını kızdırmış olacak ki bıcaklarını çekerek Fatmayı yaralamışlardır. Fatma göz yaşları içinde köye gelmiş, zabıta haberdar edilmiş ve üç müte-cavız yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Aksarayda Çocuk Esirgeme Kurumu kongresi

Aksaray (Hususî) — Aksarayın yetiştirdiği gençlerden Nedim Otayla Asaf Güven Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine bir konser tertib etmişler ve bu konser hafta için, de memurlar birliği bahçesinde verilmektedir. Ankara konservatuarına devam eden gençlerimiz bu konserlerinde muvaffak olmuşlardır.

Nazillide

Bu yıl incir mahsulü çok bol ve nefistir

Nazilli, (Hususî) — Nazilli bölgesinde bu yıl incir mahsulü bol ve nefistir. Mevsimin müsald gidişi mahsulün nefasetini temin etmiştir. Satışlar da normal bir fiat üzerine olmaktadır. Buradaki «çengelci» denilen arabucular iyi inciri 16-17 kuruş üzerinden, çürük inciri 6 kuruştan almaktadırlar. Esas yüksek fiat kooperatiflerde belli olacaktır. Müstahsilertın tarım kooperatifine yazılışları her yıl artmaktadır. Kooperatiflerin mevcudiyeti köylünün düşük fiatla malını ticaret kapılarına mâni olmaktadır. Henüz incir piyasası açılmamış olmakla beraber incir için kooperatifçe 25 kuruşa kadar (kilo başına) makbuz verilmektedir. Bu hayat pahalılığı karşısında hükümetin aldığı tedbirlerle incirin normal fiatta satılması köylüyü memnun etmektedir.

Bu yıl pamuk, zeytin, palamut mahsulleri de verimlidir. Mevsimin sıcak ve kurak geçişi pamuk mahsulünün daha erken toplanıp yağmurlar başlamadan tarladan alınmasını mümkün kılacaktır.

Zeytinyağının kilosu 60 kuruş, pamukun kilosu 75, palamutun kilosu 5 kuruştur. Yeni mahsul çıkınca fiatların değişmesi muhtemeldir.

İzmirde bir genç tren altında parçalandı

İzmir (Hususî) — Karşıyakanın Hacı Hüseyinler ve Çiğli köyleri arasında 46 numaralı demiryolu köprüsü üzerinde feci bir kaza olmuş. O civarda dolaşanlar kafası gövdesinden ayrılmış bir genç bulmuşlardır. Yapılan tahkikatta cesedin İstanbullu Musevi Baron oğlu İsak Nesime aid olduğu ve İstanbuldan yeni gelerek Hacı Hüseyinler istasyonunda indiği, oradan Çiğli'deki birinsini görmeğe giderken demiryolu üzerinde henüz anlaşılamiyan bir katar tarafından ezildiği ve sürüklenerek öldüğü anlaşılmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

Bigada kahve tevzi edildi

Biga (Hususî) — Çanakkale'den gönderilen kahveler, mahalle müessesileri tarafından yapılan cedvelere göre ev başına 250 gram olmak üzere halka tevzi edilmiştir. Ramazanda dahi başkaca tevziat yapılabileceği temin edilmektedir.

«Son Posta»nın tefrikanı: 100

KOCA YUSUF

Eglenceli bir vapur yolculuğu

Koca Yusuf, Kara Osman gültüyorlardı. Bu aralık, Piyer çıkageldi. Pehlivanların alay edip gültüşüklerini görürnce sordu.

— Maşallah keyfiniz yerinde pehlivanlar!

Kara Ahmed, cevap verdi:

— Nasıl olmasın çorbacı bel.. Filiz, Türkiyede geniş han odalarında yatmağa alışmış, şimdi burada nerede yatacak?

Piyer, işi birdenbire kavrayamadı. Ve kamaranın ranzalarını göstererek: — İşte; burada...

Pehlivanlar, Piyerin bu mukabelesine hep birden kahkaha salıverdiler.. Kara Ahmed, mukabele etti:

— Yatsın da görelim çorbacı be?

Piyer, işi kavramıştı. Hiç bunu düşünmemişti. Sahih, Filiz nerede yatacağı? O da kahkahayı salıverdi.

Gülünmiyecek şey değildi. Piyerin kaptana müracaat edip, Filiz için yatacak bir geniş yer bulması icab ediyordu.

Geminin süvarisi, zevzek., külhanbey bir adamdı. Bu kaptanın Marsilyalı olduğunu söylemek kâfidir. Herif Marsilyalı idi.

Piyer; kaptana müracaatla işi anlattı. Süvari bu derece iri ve kamara ya sığmayacak bir adam olup olmadığına şüpheye düştü. Muhatabına rica ederek:

— Mösyö; lütfen getiriniz de görelim dedi. Piyer, Filizi arıp geldi. Marsilyalı kaptan Filizi görünce afalladı. Değil, kamaraya girmek olduğu yerde başını eğmeden gezemiyordu.

Külhanbey kaptan, kendini tutamayıp gülmeğe başladı, ve Mösyö Piyere dönerek:

— Vapura bindirecek adam bulamadım mı mösyö?

Piyer, kızdı ve hiddetli, hiddetli mukabele etti:

— Karşıyızdaki adamdır Mösyö...

— Evet; ben de başka bir şeydir demiyorum. Görüyorum adamdır. Fakat hiç böyle adam görülür mü?

— E, ne yapalım Allah böyle yaratmış... bir yer bulup yatırmak mecburiyetindediniz... para verdik. Kabul ettiniz.

— Hepsi güzel; fakat; geminin mühendisi bile, böyle bir adamın yatacağı yeri düşünmemiş de ben mi düşüneceğim...

— Mecbursunuz...

— Evet; mecburum, yolcu diye de

aldık, acente de birinci mevki yataklarını biletini eline vermiş.. lâkin...

— Lâkini falan olur mu?

— Zannederim, Selânikten biletlerinizi aldınız Mösyö..

— Evet.

— Buna şüphe yok.. eğer, bu zatın kendisi bizzat bilet almış olsaydı, Acente bilet kesmezdi zannederim?

Kaptan, Piyerle boyuna alay ediyordu. Filiz, ne konuşuklarının farkında değildi. Eğer, kaptanın böyle abuk sabuk konuştuğunu bilse idi, Marsilyalı'nın işi harab olurdu. Muhakkak ince boynundan yapışıp, ulan benimle alay mı ediyorsun diye yere vururdu. Piyer, Marsilyalıya sertlendi. Ve:

— Yer bulmağa mecbursunuz...

Kurnaz ve alaycı Marsilyalının aklına daha başka türlü alaylar geldi. Ve Piyere sordu:

— Affedersiniz; farzediniz ki; size yer buldum. Ve bu adamın yatma işini hallettim... Bununla işiniz bitmiş oluyor mu?

— Tabii; başka bir dileğimiz yoktur.

— Affedersiniz, nereye gidiyorsunuz?

— Parise.

— Güzel; vapurda birinci kamara yemeği bu adama yetiyecek mi?

Piyerin gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Kaptanın dediği doğru idi. İstanbulda, Şumrada şurada, burada bol bol yiyip içiyorlardı. Birinci kamara yemeği bu adamlara yetişir mi?

Piyer; Marsilyalının karşısında yelkenleri yere indirmişti. Eğer; ilk seyahat gününden pehlivanlar aç kalırlar ise; Marsilyaya çıktıkları zaman, birinci kamara diye belki de gerisin geriye dönerlerdi.

(Arkası var!)

Tıbbî bahisler

[Baş tarafı sayfa 3/1 de]

nuluyor ki en muvaffak şekil budur.

2 — Orta kumaşlar; bunlar gerek kirmızı ve gerek yeşil ziyayı daha geçiren kumaşlardır. Bunlar da yünlülük kumaştan yapılan perdelerdir, o kadar muvaffak değildir.

3 — Bunlar da gene yünlülük bezler, kekten bezleri, çuval bezleri veya astar bezlerinden yapılır ki bunlar hiç muvaffak değildirler. Gene bu sınıfa yeşil veya mavi kaba kumaşlar, ağır ipekliler de dahildir. Bunlar gerek ziyaya için ve gerekse çok toz tuttukları için hiç de şayanı tavsiye değildirler.

Dr. İbrahim Zati Öğet

